

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) cennete girmeden önce tüm müminlerin kılıçtan bile ince, daracık olan köprüden geçmesi gerekeceğini söylemiştir[1]. İlk bakışta bu insana garip geliyor; böyle bir temaşa yaratmanın ne gereği vardı diye şaşırıyoruz. Ama derin düşünecek olursak kılıç gibi keskin olması her müminin karşılaşması gereken zorluklara bir işarettir.

Bakınız; her şeyin bir orta yolu varken bir de ifrat ve tefrit denilen iki aşırı hali de vardır. Orta yolu hep en ince ve dar yeridir. Normal bir yolu incelediğimizde bile bunu görebiliriz. Yolun kendisi en fazla otuz metre genişliğinde olacaktır ama dünyanın çevresi yaklaşık yirmibeşbin mildir. Yani istersek onikibinbeşyüz mil yolun sağından da geçebiliriz solundan da. Oysaki istenilen menzile ulaştırın yol bu büyük mesafelere göre son derece dardır. Kaldı ki bunlar fiziksel dünyanın yollarıdır. Ruhani dünyanın yolları ise son derece darlar.

Ama bugün, bu ruhani sırat köprüsüyle ilgili bugünlerde özellikle kalbimi etkileyen bir konuyu ele almak istiyorum; yani cesaret ve cüret konuları. Gerçek şudur ki cesaret konusu da son derece ince bir konudur.

Birisi “ben sana gününü gösteririm; sana şöyle şöyle yaparım” diyorsa bilsin ki ağızından çıkan bu cümle İslamiyet’te yoktur; caiz değildir. En sıradan hatta en adi işlerle meşgul olan birisi dahi bir Müslüman Kral’a “sana gününü gösteririm” derse Müslüman kral dediğini hiç dikkate almayacaktır çünkü o Allah’a inanmaktadır.

Aynı şekilde bir Müslüman hükümdar dahi bir fakir ve sıradan insana “seni mahvederim” derse bu cümle ağızından çıkar çıkmaz İslam’ın daracık orta yolundan uzak düşmüş olacaktır. Yani İslam’ı terk ederek bir sokak serserisi dahi “şöyle yaparım da böyle yaparım” diyebilir ama İslam’ın içinde kalarak bir hükümdar dahi bu cümleyi sarf edemez. Eğer sarf ederse sadece herkese içindeki pisliği göstermiş olacaktır.

Günümüzde milletler birbirlerini tehdit ederler. Bu tehditler bazen büyük bir adamın küçük bir çocuğu tehdit ettiği gibi gerçek olur çünkü büyük adamda çocuğa zarar verme gücü vardır ama bazen küçük bir çocuğun kendisinden büyük birisini tehdit etmesi tamamen boş laftan ibaret olur. Böyle bir tehdit aslında bir yalandır çünkü zaten edende yerine getirme gücü yoktur. Aynı şekilde benzer güçlere sahip iki kişiden birisinin sadece korkutmak için tehdit etmesi bir kandırmadır çünkü asıl niyeti savaşmak değildir.

Bu üç durumdan herhangi birisi bir Müslüman tarafından benimsenirse imanından olacaktır ve imanını zayıf edecektir çünkü İslam bize kendi gücümüzle hiçbir şey yapamadığımızı öğretmiştir. Her şeyin aslında Allah'ın (c.c.) elinde olduğunu anlatmıştır. İşte bu sebeple gücüne güvenerek ve kendisini bir şey sanarak bir Müslüman böyle yapıyorsa yanlış yapıyordur. Çünkü böylece aslında Allah'ın emaneti olan gücünü kendisine mensup ederek hıyanet yapmaktadır ve bir ihsan olan bu emaneti yanlış kullanarak değerini düşürmektedir. Bunun misali bir hizmetçinin efendisi tarafından birine yardım etmek için verilen malı tam yardım ederken "bu benim malımdır; ben veriyorum" demesi gibidir. Apaçıktır ki hizmetçi böyle yaparsa yanlış yapıyor olacaktır; bir yalan söylüyor olacaktır.

Böyle iddialar hep iki durumdan birisini temsil ederler. Ya iddia edende tehdidi yerine getirme gücü olmaz; bu durumda aslında yalan söylemiş olur. Ya da Allah (c.c.) ona bu gücü bahsetmiştir ama o kendisine mensup ederek hıyanet yapacaktır. Üçüncü bir seçenek de başkasının etkisi altında kalıp tamamen susmaktır ama bu da korkaklık olur ve yine İslam dininde caiz değildir. Korkak terakki edemez; gelişemez. Bu o kadar tehlikelidir ki bir hükümdar bile korkak olursa yavaş yavaş hükümdarlığı elinden gidecektir. Ayrıca korkaklık tevekküle de ters düşmektedir.

Müminler de çeşitli kavimlerin tehditlerine karşı bu sırat köprüsünden geçmek zorunda kalıyorlar ve azıcık sağa veya sola çıkan berbat olacaktır. Bugün bizi tehdit edenler çoktur; "sizi ezip geçeceğiz" diyorlar. Eğer biz de cevaben benzer şeyler söylersek bu ancak bir yalan veya kandırma olur. Allah'ın fazıllarını inkâr etmiş oluruz. Ama tamamen susarsak o da korkaklık olur.

Daha birkaç gün evvel Ahrar liderlerinden duygularını kontrol edemeyen birisi barışı temsil etmek için yapılan bir toplantıda "Ahmedi'leri ezip yok etmeye karar verdik" dedi. Şimdi biz de "Asıl biz sizi ezip geçeriz" diyebiliriz veya biraz ihtiyatlı davranmak istersek "deneyin de görün" de diyebiliriz. Üçüncü seçenek ise korkup susmak olur; "Allah bilir neler yapacaklar. Sayı olarak bizden çok fazlalar; en iyisi susalım" demek olur. Ama bunların hiç birisi doğru davranış değildir. Doğru cevap zaten onlara verdiğim cevaptır ve o da şudur;

Eğer bu insanların işiyse muhakkak ezilecektir ama eğer Allah (c.c.) kendisi bu işin arkasındaysa korkmamıza gerek yoktur. O kendisi koruyacaktır.

Peygamber Efendimizin (s.a.v.) dedesi olan Abdülmüttalib'in başına gelen bir olay da buna

benzemektedir. Kral Ebrehe Kâbe'yi yıkma niyetiyle Mekke'ye saldırdığında “fırsat verilmedi” demesinler diye önce bir konuşma şansı verdi. Mekkelilere “Büyük birinizi bana gönderin” dedi. Bu isteği üzerine Peygamber Efendimizin (s.a.v.) dedesi yollandı. Onun konuşması Ebrehe'yi çok etkiledi ve “bunlar akıllı insanlar; bunlara iyi muamele yapmalıyım” diye düşündü.

Ardından Abdülmüttalib'e “peki benden ne istiyorsunuz” diye sordu. O da “adamlarınız benim yüz tane devemi aldılar; onları geri verirseniz sevinirim” dedi. Bu kadar basit bir isteği duyunca bıraktığı güzel etki yok oldu ve Ebrehe “ben sizi akıllı sanmıştım; büyük bir şey isteyeceğinizi düşünüyordum; verirdim de; ama siz ne istediniz! Ne Kâbe'nin korunması ne de Mekke'nin; sadece develeri istediniz!” diyerek kızgınlığını gösterdi. Peygamber Efendimizin dedesiye sakın bir şekilde “merak etmeyin; cevabım düşünmeden verilmiş bir cevap değildir; Bu develerim çok da fazla bir şey değiller. Sıradan bir Arap bile birçok deveyi keser; yer. Eğer bu kadar sıradan şey olmasına rağmen ben bunlara bu kadar değer veriyorsam Allah kendi çok sevdiği Kâbe'nin yıkılmasına izin verir mi hiç” diyerek cevap verdi.

Günümüzde milletler birbirlerini ezmek istiyorlar ama bunu ilan ederken ya kibir gösteriyorlar ya da korkaklık. Hele bir bakın; sayıları en fazla bir milyon civarında olan Sih'ler “eğer Müslümanlara hakları verilirse tüm ülkeyi harabeye çeviririz” diyorlar. Müslümanların bir kısmıysa bu tehditlere karşı tir tir titreyip “Allah (c.c.) bilir neler yapacaklar” derken bir kısmıysa benzer tehditlerle karşılık veriyor.

Gerçek şudur ki Allah'ın gücünü görmemezlikten gelen büyük bir hata yapar; kendi kendine zarar verir. Öyle birisini başka insanlar değil; Allah (c.c.) kendisi cezalandırır. Her ne kadar Hindu ve Sih'lerin tehditleri şaşırtıcı olsa da en azından yerine getirmek için çabalar gösteriyorlar. Müslümanların tehditleriye sadece laftan ibarettir.

Keşmir hareketine bir bakınız. İlk başta ne kadar büyük bir heyecan vardı; sanki tüm ülke bir alev tarafından sarılmıştı. Ama şimdi; tam Keşmir Müslümanlarına haklarının verilme zamanıdır; herkes susup oturmuştur. Daha önce “biz Hinduları ve İngilizleri buradan çıkartırız” diye slogan atanlar şimdi ılımlı liderlere “ne olur bizim liderlerimizi hapislerden çıkartın” demeye başlamışlardır. Oysaki ılımlı liderler bunlara göre korkak idiler. Bir korkaktan yardım istemenin anlamı ne! Tevekkül edip müminler gibi davransalardı Allah (c.c.) kendisi gerekli tehditleri ederdi; sonuçlandırırda. Mümin'in işi sadece çabalamaktır. Tehdit etmek Allah'ın işidir. Müslümanlar bunu anlasaydılar diğer milletler tarafından bu kadar rezil edilmezlerdi. Allah (c.c.) Kur'ân-ı Kerimde şöyle buyurmaktadır;

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bir seferinde Müslümanların sayımını emretmişti. Sayınca yediyüz çıktılar. Bu neticeyi gören sahabelerden birisi “Ya Resulallah (s.a.v.); artık yediyüz olduk; hala bizi birisi yok edebilir mi?” dedi.

İşte bir o dönem vardı; bir de bu dönem vardır ki Müslümanlar 90 milyonlar ama korkudan tir tir titriyorlar. Bunun sebebi şudur ki Müslümanlarda sadece boş tehditler kalmıştır. Bu boş tehditler ve değersiz laflar içlerinde korkaklığı yerleştirmiştir.

“Havlayan köpek ısırılmaz” atasözü meşhurdur. Maalesef Müslümanlar da bu hastalığa yakalanmışlardır. Onlar da sadece havlarlar; ısırma cüretinde bulunmazlar. Köpük gibi kabarıp köpük gibi otururlar. Oysaki bir Mümin Allah’a tevekkül etmeli. Mahveden de Allah’tır; bir şeyin varlığını sürdüren de yine O’dur. O istediğini yok eder; istediğini büyütür. Tarih bunun örnekleriyle doludur. Bir kavim diğerini yok etmek ister ama Allah’ın isteği olmayınca başaramaz.

Tüm batı kuvvetleri Türkleri yok etmek istedi ama başaramadı çünkü Allah’ın isteği bu yönde değildi. Avrupalı milletler Türk bölgelerini aralarında paylaştılar ama Türkler yenilmedi. Bay Vilson Türkleri ondört meseleli programının içine bile almadı ama Türkler yine kazandı. Güçsüz Türkleri dünya yok etmek istedi ama Allah (c.c.) buna razı olmadı.

Maddi dünyada bunun onlarca örneği vardır. Din dünyasındaysa yüzlerce, binlerce hatta yüzbinlerce örneği vardır. Dünya her peygamberi yok etmek istemiştir ama Allah (c.c.) onların kalmasını istedi ve öyle oldu. Dünya çabalarına rağmen başaramadı. Bu yüzden tüm dostlarımıza nasihat ediyorum; gerçekten cesur olmaya çalışsınlar. Dünyanın tehditlerinden korkmasınlar çünkü bu Allah’ın emridir. Bazı insanlar tehdit edenlerden pek korkarlar. Böylelerini görünce gülmem geliyor.

Birinci halife hazretlerinin zamanında bir makale yazmıştım. Makalem Zamindar adlı gazetenin editörü olan Zafer Ali Han beyi çok kızdırdı ve kızgınlığını “kalemimin bir hareketiyle yüz kilometre çapındaki tüm Ahmedileri yok ederim” diye gösterdi. Lahor’da oturan arkadaşlarımızdan birisi bundan tedirgin olup koşu koşu geldi ve “ne yaptınız; Zafar Ali Han beyi kızdırdınız. Artık o kalemimin bir hareketiyle yüz kilometre çapındaki tüm Ahmedileri yok ederim demiştir” diyerek tedirginliğini dile getirdi. Ben de ona “Zafar Ali Han kim oluyor da Ahmediyet’i yok ediyor. Onun kendi boynu Allah’ın elindedir” dedim. Bunu söylememin birkaç gün sonrasında devlet Zafer Ali Han bey’in gazetesini kapattı.

Sözün özü bazı insanlar düşmanın küçücük tehditlerden bile korkarlar. Oysaki bir mümin tüm dünyanın tehditlerini bile hiçe saymalı; hiç korkmamalı. “Bu millet beni yok edebilir” düşüncesi aklının ucundan bile geçmemeli. Ama bunun yanı sıra dili kibir ve kendini beğenmişlik kokan kelimeler de kullanmamalı. Hiçbir zaman diliyle “bunları yok ederim” dememeli. Dediğim gibi bu Allah’ın işidir. Sıradan adi insanlar kalkıp bazen büyük hükümdarları yok ederler. Kral Humayun Pathan’ları mağlup edip geri dönerken pek kibirliydi. Hatta bazılarına göre “artık Allah (c.c.) bile bu orduyu yok etmeye kalkarsa biraz sürer” demişti. Ama az geçmişti ki Pathan’lar öyle bir saldırdılar ki hayatını zor kurtardı. Hatta hayatını bir sucuya borçluydu. Biraz öncesine kadar Hindistan’ın fatihi olan şahıs artık Hindistan’dan kaçmak zorundaydı.

Mümin kibir ve kendini beğenmişlik göstermez

Sözün özü kibir ve kendini beğenmişlik bir şey değildir. Sonu vahim olan birçok büyük kendini beğenmiş insanları tanıyoruz. Napolyon çok sıradan birisinin seviyesinden yükseldi. O Fransızlar’ın hükmettiği bir adada yaşayanlardan birisiydi. Okuldayken boyu kısa ve genel olarak zayıf olduğu için “Küçük Korsikalı” lakabını kazanarak çocukların alay konusu olmuştu. Ama bu çocuk gençliğinde hiç tecrübesi yokken kısa bir sürede kral oluverdi. Ardından krallığını kaybetti ve köle haline geldi ve öyle öldü. Yükselmesi sıra dışıyken düşüşü de sıra dışıydı. Çocukken birisi kral olacağını söyleseydi kimse inanmazdı. Aynı şekilde kral iken birisi köleleştirileceğine dair haber verseydi yine itibar görmezdi.

Velhasıl müminin imanı kimseden korkmayacak kadar sağlam olmalı; kendisini yalnız sanmamalı; ama güç verildiğinde böbürlenip kibir de göstermemeli. Düşmanımıza karşı içimizdeki kızgınlığı tehditler şeklinde dilimize getirirsek bundan ne elde ederiz? Düşman bizim tehditlerimizden yok olmayacağı gibi biz kibrimizden dolayı yok oluruz çünkü bunu yapmakla Allah’ı bırakmış oluruz.

Yani mümin bir tarafta boş laflar ve yalan iddialardan sakınırken diğer taraftan korkaklığın yakınından bile geçmemeli. Korkak, başarının cennetini göremez. Bu cennet ancak gerçek cesaretin arkasından gelir. İşte herkesin geçmesi gereken sırat köprüsü budur. Yine söylüyorum; düşmanla savaşırken ne “şunu yaparız; bunu yaparız” gibi boş iddialar ortaya atılmalı ne de korkaklık gösterilmeli. Her ikisinin neticesi hüsrandır.

Bir Hindu hâkim dava esnasında Vâdedilen Mesih’e çok eziyet vermeye çalışırdı. Bazı Arya’lar

onu “mutlaka ceza versin” diye kışkırtmışlardı. Temiz kalpli bir Hindu “Bizimkiler anlaşmışlar; bu haber Mirza bey’e verilsin” diye cemaate haber verdi. Ben kendim şahit değilim ama görenin anlattığı kadarıyla Kemalüddin Bey veya başka birisi tedirgin bir şekilde Vâdedilen Mesih’e bu haberi götürünce yatakta uzanan Vâdedilen Mesih (a.s.) hemen kalktı ve “siz neden tedirgin oluyorsunuz. Allah’ın aslanına kim el uzatabilir” dedi. Bu olaydan hemen sonra hâkim kendisi cezalandırıldı ve yerine geçen yeni hâkim de benzer kötü niyeti sergilemeye başlayınca genç evlatları tek tek öldü. O kadar korktu ki davadan sonra ne zaman bir Ahmedi’yi görse “siz boşuna benden şüphelendiniz; oysaki hiç kötü niyetim yoktu” derdi. Bu hâkimlerden birisi o kadar zalimdi ki duruşmalar esnasında Vâdedilen Mesih’in su içmesine bile izin vermezdi ama Allah (c.c.) her ikisini de mahvetti.

Sözün özü mümin ne kibirli olmalı ne de korkak. Sırat köprüsü bunların arasındadır ve mümin oradan geçmek durumundadır. Böyle yapmazsa hiçbir başarı elde edemez ama belki başkaları ederler. Alçak gönüllülüğe gelince o kadar alçak gönüllü olmalı ki fazlasını düşünmek imkânsız olsun ama cesarete gelince de en cesur yine o görünmeli. İşte iman o zaman kemale erer ve başarı elde edilir.

Hız. Mirza Beşiruddin Mahmud Ahmed
Hutbet-e-Mahmud adlı eserinden

Yani Allah’ın yardımı söz konusu olursa küçük bir cemaat bile büyük bir cemaate galip gelir. [2]